ስለምንታይ ምምስራት ሰልፊ ኣድልየ

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ተሓኤ ሰውራዊ ባይቶ
16.10.2006

ውድብ ሰውራዊ ባይቶ ኣብ ዝሓለፈ ጉባኤኡ ኰሉ'ቲ ኣብ ዲሞክራሲን ፍትሒን ዝኣምን ኤርትራዊ ዝሳተፎ ፓርቲ ንምቛም ከምዝወሰነ ሎሚ ንኹሉ ንጹር ኣሎ። እዚ ውሳኔ ድሕሪ ምውጽኡ ዝተላዕሉ ሕቶታት ኣለዉ። ገለ ካብኣታቶም ካኣ ሰውራዊ ባይቶ ንነብሱ ብፓርቲ ኣቢሉ ኣሓይሉ ንሓድነት ምስ ካልኦት ውድባት ረጊጽዎ ክኸይድ ስለዝደልየ ኢዩ፣ ሰውራዊ ባይቶ ንነብሱ ናብ ፓርቲ ድሕሪ ምስግጋር ንኤርትራዊ ዲሞክራስያዊ ኪዳን ገዲፍዎ ክኸይድ ስለዝደልየ ኢዩ ዝብሉ ኢዮም።

ነዞም ሕቶታት ቅድሚ ምምላስ እቲ ትሕዝቶ ናይቲ ውሳኔ እንታይ ከምዝኾነን ስለምንታይ ከምዝተመርጸን ምብራህ ኣድላይነት ኣለዎ።

ትሕዝቶ ናይቲ ውሳኔ

1. ውድብና ተጋድሎ ሓርነት ሰውራዊ ባይቶ ንዕማማት ናይ ሎምን ናይ ጽባሕን ብቑዕን ድልዱልን ኮይኑ ክርከብ፡ ኣብ ኣባላቱ ዘይተሓጽረ ፖሊቲካዊ ሰልፊ ክምስረት ተደላይነቱ ዕዙዝ ምዃኑ ብምግንዛብ፤
   - 1.1. 6ይ ጠቕላል ሃገራዊ ጉባኤ፡ ኣብ ኣባላቱ ዘይተሓጽረ ፖሊቲካዊ ሰልፊ ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ክምስረት ወሲኑ
   - 1.2. ኣብ ግብሪ ኣዋዓዕልኡ ድማ ውድብና ምስ ካልኦት ብዕላማ ዝመሳሰልኦ ውድባት፣ ጉጅለታት፣ ምሁራት ኣካላት፣ ውልቀሰባት ብሓባራዊ ምስንዳእ ሓባራዊ መደብ ዕዮ ብምንዳፍ ብመንገዲ መስራቲ ጉባኤ ክቖውም ርእዩ።
   - 1.3. ነዚ ንምርግጋጽ ከም መበገሲ ውድብና ሓንቲ ናይ ድህሰሳን መጽናዕትን ሽማግለ ኣቑሙ ኣሎ።
   - 1.4. ዕማም ናይ'ዛ ሽማግለ እዚኣ ከኣ፡
     - 1.4.1. ነዚ ውሳኔ ምብራህን ኣባላት ናይዚ ፓርቲ ንክኾኑ ዝወሰኑ ኤርትርውያን ምድህሳስን፤
     - 1.4.2. ካብቶም ነቲ ሓሳብ ዝተቐበሉ ኣካላት ዝተመርጸት ናይ ፓርቲ ኣሰናዳኢት ኮሚሽን ምቛምን፡ ዕማም ሽማግለ ድህሰሳ ድማ፡ ድሕሪ ምቛም ናይ ፓርቲ ኣሰናዳኢት ኮሚሽን ይውዳእ።

1.4.3. ናይ ፓርቲ ኣሰናዳኢት ኮሚሽን ሓላፍነት ምስንዳእ ፓርቲ ብኹሉ መዳያቱ ትሽከም።

እቲ ማእከላይ ነጥቢ ናይዚ ትሕዝቶ ኣብ ኣባላቱ ዘይተሓጽረ ብተሳትፎ ኩሎም ኤርትርውያን ዝምስረት ፓርቲ ንምቛም ኢዩ። እዚ ክንብል እንከሎና ኣባላት ውድብና ይኹኑ ዘይኣባላትና ብግዕረ ካብ ምስንዳኡ ክሳዕ ምቛሙ ዝሳተፍሉ ፓርቲ ማለት ኢዩ።

ብተግባራዊ ፖሊቲካዊ ኣሰራርሓ ዓይኒ ክጥመት እንከሎ ከምዚ ዓይነት ስጉምቲ ቅድሚ ሕጂ ኣየተወሰደን ክበሃል ይካኣል። ምኽንያቱ ከኣ፡ ዝኾነ ፖሊቲካዊ ውድብ ካልኣት ከም ውልቀሰባት ከምዝጽንበርዎ እንዳገበረ ንነብሱ ኣሓዲሉ ንሱ ዝዕብልሎ ስልጣን ንምጭባጥ ድኣ ይቃለስ እምበር፥ ንናይ መጸኢ ዕድል ናይ'ቲ ንመዋእሉ ዝተቓለሰሉ ውድብ ን'ካልኣት ኣሕሊፉ ኣይህብን ኢዩ።

ስለምንታይ እዚ መንገዲ እዚ ተመሪጹ?

ዲክታቶርያዊ ስርዓት ንሃገርና ብኹሉ መዳያት ኣብ ዘብርሰላ ዘሎ እዋን ውድብና ምውዳቕ ናይዚ ስርዓት እዚ ንጽባሕ ዘይብሃል ጉዳይ ከምዝኾነ መዚኑ፤ ነዚ ንምርግጋጽ ከኣ ተሳትፎ ናይ ኩሉ ኤርትራዊ ኣብ ምውዳቕ እዚ ኣረመናዊ ስርዓት እዚ ዕዙዝ ኣድላይነት ከምዘለዎ ርእዩ። ነዚ ሸቶዚ ንምህራም ከኣ ኣብ ኣባላቱ ዘይተሓጽረ ፓርቲ ምምስራት መወዳድርቲ ዘይብሎ እንኮ ምርጫ ስለዝኾነ ኢዩ ነዚ ኣገባብ ኣቋውማ ፓርቲ ዝመረጸ።

ውድብና ስለምንታይ ኣብ 6ይ ጉባኤኡ ኣብ ኣባላቱ ዘይተሓጽረ ፓርቲ ን'ኽምስረት ወሰኑ?

1. ብሓፈሻዊ ኣዘራርባ ኤርትራዊ ፖሊቲካ ድሕሪ 1970 ብ ናይ ተ.ሓ.ኤን ህ.ግንባርን ኢዩ ዝግለጽ ክበሃል ይከኣል። ህዝቢ ኤርትራ ከኣ ብተግባር ሰዓቢ ናይ ሓደ ካብዘን ክልተ ፖሊቲካዊ ውድባት ኮይኑ ስለዝጸንሐ እቲ ዝተኸተሎ ፖሊቲካዊ መሰመር ከም ናቱ መለለዪ መንነት ጌሩ ኢዩ ዝወስዶ። ስለዝኾነ ንኤርትርውያን ብሓፈሻ ብፍላይ ከኣ ነቶም ንመስመር ህ.ግ ከም መለለይኦም ሒዞም ዝጸንሑ ኣባላት ተ.ሓ.ኤ ንክኾኑ ስለዘጸግሞም ነዚ ዕርዲ ንምስባርን ንዝሓለፈ ብተ.ሓ.ኤ ን ህ.ግንባርን ዝግለጽ ፖሊቲካ ኣብ ናይ ታሪኽ ማህደር ኣቐሚጡ ሓዲሽ ፖሊቲካዊ ታሪኽ ዝጅምር ፓርቲ መሰረታዊ መፍትሒ ናይ ኵሉ ጸገማት ህዝብና ኢዩ ኢሉ ስለዝኣመነ'ዩ።
2. ናይ ሎሚ መንእሰይ ወለዶ ንተቓወምቲ ውድባት ኤርትራ በቲ ስርዓት ህግደፍ ዝገልጸን ኣገባ ስለዝተላለየን፤ ርእይቶኡ ኣብ ተቓወምቲ ውድባት ኣሉታዊ ኢዩ። ስለዝኾነ ድማ፡ ብዝኾነ ይኹን መልክዕ ምስ ተቓውምቲ ውድባት ናይ ምስራሕ ድሌት ከምዘይብሉ ኩሉ ዘስተብህለሉ ዘሎ ሓቂ ኢዩ። ናይ መንእሰይ ኣብ ቃልሲ ዘይምስታፍ ከኣ ብናይ ሎምን ጽባሕን ዓይኒ ክረአ እንከሎ ንህግደፍ እምበር ንህዝብናስ ኣይገልግሎን ኢዩ። እምበኣር ተሳትፎ መንእሰይ ንምርግጋጽ

እውን ኣብ ክንዲ ኣባል ናይቲ ንሱ ብኣሉታ ዘለልዮ ውድባት ንኽኸውን እንዕድሞ ኣባል ናይቲ ኣብ ምምስራቱ ናይ ምሉእ ተሳትፎ ዘረጋግጸሉ ፓርቲ ከምዝኸውን ምግባር ዝለዓለ ምትእምማን ከረጋግጸሉ ስለዝኽእል ንመንእሰይና ተራኡ ንኽጻወት ዓቢ ኣፍደገ ዝኸፍት መንገዲ ጌርና ስለ እንርእዮ።

3. እተን ሓደ ዓይነት ፖሊቲካዊ መደብ ዕዮ ዘለወን ውድባት እውን ቅድሚ ሕጂ ካብ ዘለወን ናይ ሓድሕድ ምጥርጣራት ከምቲ ዝድለ ናብ ሓደ ከመጽኣ ኣይተራእያን። እንተድኣ ኩለን ንረብሓ ህዝብን ሃገርን ዘቐድማ ኰይነን፣ ጉባኤና "ኩላትና ውድባትና ፈንጢሕና ኣባልነት ናይ ሰፊሕ ኤርትራዊ ብዘረጋግጽ መንገዲ ሓደ ፓርቲ ንመስርት" ኢሉ ይብድህ ኣሎ። ብኻልእ ኣዘራርባ ንናትና ሓድነት ንሕና ጥራሕ ኣብ ዕጽው ገዛ ንኽንውሰን ኣብ ክንዲ ኮለል ንብል ሰፊሕ ኤርትራዊ ከምዝሳተፎ ንግበር።
4. ውድብና ንጸቢብ ውድባው ረብሓኡ ከም ቀዳማይ ዕማሙ ከምዝሕዞ ጌሮም ዝርድኡ ኣባላቱ ኮይኖም ንኽቃለሱ ሸውሃት ዝሳኣኑ ኤርትራውያን ናይ ቃልሲ ሸውሃቶም ንምሕዳስ፤
5. ህዝብና ብህግደፍ ስለዝተጠልመ እሞ ካብዚ ጥልመት እዚ ተበጊሱ እምነቱ ካብ ዝኾነ ፖሊቲካዊ ውድብ ስለዝሰሓበ እምነቱ ንሱ ባዕሉ ብዝምስርቶ ፓርቲ ኣቢልና ንምምላሱ ይከኣል ኢዩ ዝብል እምነት ስለዘሎና።

ብኣጠቓላሊ እቲ ንሃገርና ንሎሚ ይኹን ንጽባሕ ዘድልያ ሓድነት ብምርግጋጽ ጸቢብ ውድባዊ ረብሓ ዘይኮነስ ብምርግጋጽ ሰፊሕ ሃገራዊ ዕግበት ጥራሕ ኢዩ ክዕወት ዝኽእል ዝብል እምነት ሰለዘሎና ኢዩ ንውድብና ምእንቲ እዚ ዕላማ ክንስውእ ንመርጽ ዘሎና። ስለዚ ውድብና ነቲ ኩሉ ምእንቲ ሓድነት ንምርግጋጽ ዝተኸተልናዮም መንገድታትን
ጉድለታቶምን ብሓደ ሸነኽ ነቲ ኤርትራዊ ፖሊቲካዊ ክውንነት ከኣ ብኻልእ ሸነኽ ብደቂቑ ድሕሪ ምምዛን ኢዩ ነዚ ውሳኔ መሪጹ።

ውድብና፣ ምእንቲ ሃገራዊ ሓድነት፣ ክኽፈል ዘለዎ ዋጋ ትኽፍል ከምዘላ ንጹር ክኸውን ኣለዎ። እቲ ዝተርፍ ዘሎ ግደ ናይ ኩሎም እቶም ብሓድነትን ዲሞክራሲን ፍትሕን ንሕለቕ ኢና ዝብሉ ኤርትራውያን ኢዩ። ንዝብልዎን ዝጽሕፍዎን ብተግባር ከመይ ከምዘሰንይዎ ክንርኢ ድማ፣ ብሃንቀውታ ንጽበ ኣሎና።

ውድብና ንኤርትራዊ ዲሞክራስያዊ ኪዳን ከም እስትራተጂ ደኣ እምበር ከም ናይዚ ጊዜ እዚ መሳርሒ ጥራሕ ጌሩ ኣይተርእዮን ኢያ። ምኽንያቱ ከኣ፣

1. ኣብዛሓ ሰልፍታት ምህላው ኣብ ኤርትራ ዋጋ ዕዳጋ ዘይንገብረሉ መትከል ስለ ዝኾነ፣ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ከኣ ናይዚ መግለጺ ኢዩ ኢልና ስለ እንኣምን፤
2. እተን ኣብ ሃገርና ዘለዋ ሕብረተሰባውያን ጉጅለታት በተን ኣብ ኪዳን ዘለዋ ውድባት ይውክውላ ኢየን ኢልና ስለ እንኣምን፤ ውክልና ኩለን ኤርትራዊያን

ጉጅለታት ከኣ፡ ከም መሰረታዊ ነጥቢ ናይቲ ኣብ ኤርትራ ክንክተሎ ዘሎና ዲሞክራሲ ኢልና ስለ እንእንርዳእ።

ውድብና ንኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ረጊጽዎ ናይ ምኻድ ዕላማ የብሉን ጥራሕ ዘይኮነስ፤ ኤርትራዊ ዲሞክራስያዊ ኪዳን ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ እንዳማዕበለ ንኽኸይድ ዘይሕለል ጻዕሪ ክገብር ኢዩ።

ንጻዕርታቱ ንምዕዋት፡-

ሀ. ሓድነት ህዝብና፡ ብሓድነት ናይተን ሓደ ዓይነት መደብ ዕዮ ዘለወን ውድባት ጥራሕ ከምዘይረጋገጽ ኢና እንእምን። ናይተን ሓደ ዓይነት መደብ ዕዮ ዘለወን ውድባት ኣብ ሓደ ውድብ ምጥርናፍ፡ ሓደ ስጉምቲ ንምርግጋጽ ሓድነት ህዝብና ኰይኑ፥ ናይተን ዝተፈላለየ መደብ ዕዮ ዘለወን ውድባት ምስ ፍልልያተን ብሓደ ምስራሕን ምንባርን እውን እቲ ካልኣይ ሸነኽ ምኻኑ ኢና እንኣምን። ነዚ እምነት እዚ ናይ ኩሉ ንምግባር ከኣ፡ ዓቕምና ዘፍቅዶ ኩሉ ክንገብርን ዝግብኦ ዋጋ እውን ክንከፍል ኢና።
ለ. ኩሉ ሸነኻዊ ሓድነት ከኣ ብናይ ኩሉ ሸነኻት ስክፍታ ክትፈትሕን ክተፋኹስን ብምፍታን ድኣ እምበር ንናይ ሓደ ሸነኽ ስክፍታ ንምፍኻስን ንምፍታሕን ብምቅላስ ክረጋገጽ ስለ ዘይካኣል ውድብና ንናይ ኩሉ ሸነኻዊ ስክፍታ ንምፍዋስ መታን ክበቅዕ ንስክፍታት ኩሉ ሸነኻት ንምርዳእ ብጽሞና ንኽሰምዕ ይጽዕርን ይቃለስን ኣሎ።
ሐ. ፍልልያት ኣብ ምፍታሕን ምጽባብን፡ ሓደ ሸነኽ ጥራሕ ዘይኮነስ ኩሉ ኣካል ናይቲ ፍልልያት ዝዓግበሉ ፍትሓት ንምርግጋጽ ዝኣክል ጻዕርን ተጻዋርነትን ምግባር ከምዘድሊ ንኣምን። ብኻልእ ኣዘራርባ ፥ ንኽነረጋግጾ ዝመደብናዮ ፍታሕ ምሉእ ብምሉእ ከምቲ ንሕና እንደልዮ ስለዘይኮነ ስምምዕ ከምዘይተገብረ ጌርካ ምውሳድ ንድሕሪት ዝጎትት ድኣ እምበር ንቕድሚት ዘይደፍእ ኣገባብ ምኻኑ በጺሕናዮ ኣሎና። ክንዲቲ ዝበጻሕናዮ ስምምዓት ተጠቒምና ናብ ዝልዓለ ስምምዓት ምብጻሕ ኢዩ ጻዕርና። እዚ መንገዲ እዚ ንምጥርጣራት እንዳወገደ ናብ ክትበጽሖ እትደልዮ ስምምዓት ከብጽሕ ዝኽእል መንገዲ ከምዝኾነ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ብሓጺሩ፡ ውድብና ንሓደ ኣራኣእያ ዘለዎም ፖሊቲካዊ ውድባትን ጉጅለታትን ውልቀሰባትን ብሓባርን ብማዕርነትን ናብ ሓደ ንምምጻእ ብሓባር ካብ መጀመርትኡ ክሳብ መወዳእትኡ ኩላትና ብእንሳተፈሉ መንገዲ ሓደ ፓርቲ ንህነጽ ዝብል ዕድመ ዘርጊሑ ኣሎ ጥራሕ ዘይኮነስ፤ ምእንቲ እዚ ቅዱስ ዕላማ እውን ነብሱ ንኽስውእ ቅሩብነቱ ኣርእዩ ኣሎ። ነዚ ታሪኻዊ ዕድመ ናይ ምቕባል ከኣ፡ ግደ ናይ ኩሉ ብተግባር ኣብ ኤርትራ ታሪኻዊ ግደኡ ክጻወት ዝደሊ ኤርትራዊ ኢዩ። በዚ፡ ንኹሉ ናይ ቃልሲ መንገዲ ተዓጽይዎ ዝነበረ ኤርትራዊ ናይ ቃልሲ ማዕጾ ንኽፍተሉ ኣሎና ዝብል እምነት ኣሎና።

በቲ ካልኣይ ሸነኹ ከኣ፡ ምስ ፍልልያት ዘሎና ሸነኻት እውን እንተኾነ ምስ ፍልልያተን ብኽንዲ ቲ ክንሰማምዖ እንኽእል ስምምዓት ተጠቒምና ክንሰርሕን ብሓባር ብሰላም ክነብር ከም እንኽእልን፤ እንተተኻኢሉ ውን፡ ናብ ዝለዓለ ስምምዓት ንምብጻሕን ከምዝከኣል ፈሊጥና ንምዕዋቱ ብኹሉ ዘሎና ዓቕምታት ክንቃለሰሉ ኢና።